

Гросу А. І., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Кухтін А. С., здобувачка вищої освіти обліково-фінансового факультету
Науковий керівник - **Бурковська А. В.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

МЕТОДИ АНАЛІЗУ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

У сучасних умовах швидких економічних змін, посилення конкуренції та ускладнення бізнес-середовища, ефективне управління фінансовими ресурсами є критично важливим для виживання підприємств. Фінансовий аналіз передбачає оцінювання фінансового стану, ефективності та перспектив розвитку компанії, що дозволяє забезпечити її стабільність і прибутковість [1].

Головною проблемою є необхідність створення комплексного підходу, що поєднував би різні методи аналізу, враховуючи особливості діяльності компанії, її галузеву належність і економічні умови. Існує потреба у модернізації традиційних методів аналізу, а також інтеграції сучасних технологій, зокрема автоматизації обробки даних, що дозволить отримувати більш точні та оперативні результати.

Фінансовий аналіз є потужним інструментом управління, який дозволяє всебічно оцінювати діяльність підприємства. За його допомогою можна не тільки оцінити ефективність роботи та визначити фактори впливу на поточний стан, але й відстежувати динаміку фінансових показників для визначення перспективних напрямків розвитку компанії [1]. Він забезпечує можливість формування різних сценаріїв економічного розвитку та допомагає в процесі збору, обробки та раціонального використання фінансової інформації [1].

Важливою функцією фінансового аналізу є оцінка кредитоспроможності підприємства та його здатності залучати додаткові кошти для розвитку бізнесу, що дозволяє здійснювати якісне фінансове планування та оптимально розподіляти наявні ресурси, забезпечуючи ефективне управління грошовими потоками [1, с.12].

Фінансовий аналіз дає змогу розробляти системи рейтингової оцінки фінансового стану та своєчасно впроваджувати заходи для підвищення фінансової стабільності й прибутковості підприємства, він допомагає виявляти потенційні можливості покращення фінансового стану та розробляти стратегії розподілу прибутку підприємства між його власниками [1]. Фінансовий аналіз дозволяє оцінювати бізнес-ризик щодо виконання зобов'язань, можливостей нарощування активів та інвестиційної привабливості компанії [1].

У сучасній економічній науці застосовується широкий спектр методів аналізу, які дозволяють всебічно вивчати економічні системи, глибше розуміти економічні процеси та приймати ефективні управлінські рішення. Усі ці методи умовно поділяються на три основні категорії: загальнонаукові, економіко-логічні та економіко-математичні [2].

Загальнонаукові методи включають класичні підходи пізнання та евристичні методи. Серед класичних методів варто виділити аналіз, який передбачає розподіл цілого на складові для детального вивчення їхніх характеристик, та синтез, що дозволяє об'єднувати елементи в єдине ціле для розуміння об'єкта у його комплексності [2]. Абстрагування забезпечує зосередження на суттєвих характеристиках об'єкта, ігноруючи несуттєві деталі, а узагальнення дозволяє виявляти спільні риси об'єктів і формувати нові теоретичні висновки [2]. Індукція та дедукція сприяють формуванню загальних висновків на основі окремих фактів і виведенню конкретних висновків із загальних положень відповідно [2]. Аналогія, класифікація та моделювання дозволяють шукати подібності між об'єктами, групувати їх за певними ознаками та створювати спрощені копії об'єктів для дослідження їхніх властивостей [2].

Евристичні методи стимулюють творчий пошук рішень, до них належать мозковий штурм, що забезпечує генерацію ідей без попередньої критики, та анкетування для збору думок експертів [2]. Морфологічний аналіз допомагає систематично аналізувати всі можливі варіанти вирішення проблем, метод контрольних запитань спрямований на дослідження проблеми з різних точок зору [2]. Метод асоціацій і метод фокальних об'єктів, допомагають знаходити нові ідеї через встановлення зв'язків між явищами або вдосконалення об'єктів через перенесення властивостей інших предметів [2].

Економіко-логічні методи поділяються на факторні та загальні [2]. Методи факторного аналізу (елімінування, логарифмування, інтегральний метод) дозволяють оцінювати вплив окремих і комплексних факторів [2]. Методи загального аналізу (порівняння, групування, індексний, балансовий) використовуються для виявлення тенденцій, структурування даних, аналізу змін через індекси та співвідношення економічних процесів [2].

Економіко-математичні методи забезпечують точність у кількісному аналізі економічних явищ. Методи економічної кібернетики слугують для використання автоматизованих систем для обробки інформації; дослідження операцій - для оптимізації управлінських рішень через математичне моделювання; економетричні методи дозволяють будувати математичні моделі для прогнозування економічних процесів, а математичне програмування - оптимізує господарську діяльність, кореляційно-регресійний аналіз допомагає досліджувати взаємозв'язки між економічними показниками [2].

Отже, слід професійно використовувати методи фінансового аналізу під час ухвалення управлінських рішень. Комбінація різних підходів сприяє формуванню ефективної системи стратегічного планування та досягненню бізнес-цілей.

Список використаних джерел:

1. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон . Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
2. Методи фінансового аналізу. URL: <https://finances.in.ua/metody-finansovoho-analizu/>